

jezika vrédja, nu koju Zagrebčani obgrliše, priličnija mi se vidi utlaka; ta i Česi govore: knihu tlačit. Komu ta beséda ne bi ugodila, može po ruski reč: pečatnja; a mésto utlačiti, čto je odista sgodna reč, može reč i pečatat. Nu prodjimo se toli nesnosnih tiskati, tiskar, tiskarna i čto li je te petla, nije veće. I takó moglo bi podnesti tšesak = die Presse. Nejma stvari čto večma od čitanja odbija i čto večma jezik nagodjuje nego beséde nove kad su nespretne, t. j. kad niti im koren onomu odgovara čemu su namēnjene, niti su izvedene i rarubljene kako se hoće. Morgaj sinu roda, morgaj^c!

Nikadar nisem še bil tako predrzen, da bi se imenoval pisateljem, kajti po *mojem* mnenji prištevajo se pisateljem samo literarni mogočnici, dostojanstvenici, doglavnici, odličnici, kakor so n. pr. pri nas: Prešeren, Miklošič, Levstik i. t. n., drugi prizemljuharji pa, kakeršna sva jaz in g. kritik so le prosti pisci, nedostojni odverati Franu Kurelcu ni tinjkov (stogljjev) na zapogah, in mi, da se ne služimo besed, katere je dobrimi spoznal ta jezikoslavni gorostaš? — Predrzen smeh!

Da, gospodi kritiče! na stran čemer, prijatelja bodiva. Časi kličejo na delo i vas i mene. Narod slovenski, dolgo teptan tujim kopitom, dvíže se. Vsak slovenski stan ima svoja javna glasila, le mi pravoslovci, ki zasecamo svojim delovanjem najglobokejše v gmotne interese našega naroda, nimamo prav nobenega lista. Tožna nam mati!

Vi omenjate sicer, da bi nam imelo prirediti potrebne sodne obrazce c. kr. visoko justično ministerstvo. O up sladak, o nežne želje! Da so naši pisatelji pričakovli pomoči od praviteljstva, naša literatura bila bi še dan denes tamo, gder je bila pred Primožem Trubarjem. Ne na praviteljstvo, uprimo se na svoje moči. Slovenski jezik krči si po dolgej borbi naravni svoj pot v sodna svetišča. Da nas nepripravnih ne najde! Osnujmo si pravoslovni svoj list; v njem bodemo rešetal i in preresetavali pravne razprave, v njem bodemo pilili sodne obrazce in podajali sploh tako tečne hrane svojemu narodu, kakeršno on v resnici zasluži. V to ime Bože pomoz i!

L I S T E K.

Stritarjevi zbrani spisi. Denašnjemu listu je knjigarna Kleinmayr & Bamberg priložila vabilo na naročbo Stritarjevih zbranih spisov. Na to vabilo posebno opozarjamo danes čitatelje svoje. Jeden prvih in največjih pisateljev naših, glavni zastopnik leposlovne književnosti slovenske, podaja našemu razumništvu zbrane spise svoje. V izbornih teh spisih so zastopane vse vrste pesništva; najlepši in najdovršenejši proizvodi, katere je porodila lirika, epika in dramatika naša zadnjih dvajset let, združeni so v njih v leposkladno celoto. Poleg tega obsezajo ti spisi cvet literarne kritike slovenske. Narod naš ima zdaj priliko pokazati, da je vreden vélikega pesnika in pisatelja, kakeršnega so mu poslala nebesa z Jos. Stritarjem, kateri se je ves čas pisateljevanja svojega s samostvor-

nimi deli, s iskreno besedo in plamtečim srcem boril za človeštva in slovanstva najsvetejše vzore ter bil prorok učitelj in duhovnik voditelj književnosti naši.

Vsem prijateljem leposlovja slovenskega priporočamo iskreno, naj vsak v svojem kraju in vsak po svojih močéh skrbi za to, da vabilo na naročbo Stritarjevih zbranih spisov najde primeren, časten odziv!

Edmondo de Amicis, slavni pisatelj italijanski, ki zdaj živi v Torinu, pooblastil je gospoda prof. *Jos. Borghija* v Ljubljani, da sme na slovenski jezik preložiti njegovo knjigo „*Cuore*“ — »Srce« —, katera je v italijanskem izvirniku doslej doživela že sedeminštirideset izdav.

Zabavišče slovenskim otrokom Spisal *Anton Funtek*. Izdala in založila »Narodna Šola;« natisnila Klein in Kovač v Ljubljani 1887, m. 8, 55 str. Cena 25 kr. — Knjižica obseza jutranje in uvodne pesmi, koračne pesmi, igre s hojo, skačkanjem, tekanjem in skakanjem, igre v krogu, nazorne igre, igre s prsti in rokami, igre z žogo, igre s kroglo, pesmi za stavljenje, sklepne pesmi, raznotere pesmi — vse z navodom kako se zvršujejo razne otrokom priljubljene igre pri telovadbi, pri šolskih izletih in veselicah. — Knjižica je kaj spretno in pregledno sestavljena; g. pisatelj se je pri sestavi oziral na boljše dotične strokovne knjige nemške, nekoliko pesmij je pa zložil tudi sam. Takšne knjižice smo potrebovali, kakor riba vode; ž njo je še le možno uspešno ustanavljati pri nas zavetišča in otroške vrte. Želimo, da bi kakšen skladatelj naš nekaterim teh pesemc kmalu zložil prikladnih napevov.

Anton Hribar †. Dne 8. maja 1887. umrl je v Gorici jako zaslužni skladatelj slovenski *Anton Hribar*, vodja in učitelj na ondoti c. kr. vadnici. Pokojnik je bil porojen leta 1839. v Gorenjem Tuhiuji nad Kamnikom, zvršil je malo gimnazijo in preparandijo v Ljubljani l. 1858., učiteljeval je v Loki, v Vipavi in od l. 1864. nadalje v Gorici, kjer je bil duša pevskega zboru goriške čitalnice in pevskega društva »Slavec«. Hribar je bil veščak v godbi, zlasti cerkveni, izvrsten učitelj, iskren domoljub in poštenjak v vsakem oziru. Čast njegovemu spominu! (Njegov životopis priobčimo prihodnjič.)

Zvončki Zbirka pesnij za slovensko mladino. Nabral *Anton Brezovnik*, učitelj. Tiskala in založila Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani 1887, 8, 356 str. Cena trdo vezani knjigi 1 gld. 30 kr. — Kar naravnost moramo reči, da že dolgo časa nobene knjige slovenske nismo vzeli v roke s takšnim veseljem in s takšno zadovoljnostjo, kakor Brezovnikove »Zvončke«. Živo smo potrebovali knjige, kakeršno nam je poklonil gospod Brezovnik; potrebovali smo knjige, v kateri bi bile zbrane samo take pesmi, ki ugajajo šolski mladini. In tej potrebi v književnosti naši je popolnoma zadostil gosp. izdavatelj s svojimi »Zvončki«. Kar je v slovenskem pesništvu našel pesmij, ki v nobenem oziru niso spotakljive, da jih daš brez skrbi lahko v roke mladini, vse so v lepo, harmonično celoto zbrane v lepi tej knjigi; vsi pesniki slovenski od Vodnika do današnjih časov so zastopani v nji. Prvi oddelek obseza patrijotične pesmi, v drugem oddelku bomo pesmi, ki opevajo prirolo in razne čase in praznike v letu; tretji in četrti oddelek nam podaje zlasti šolarske pesmi; v petem oddelku se nahajo klasične Levstikove »Otročje igrače v pesencah« in šesti oddelek obseza najlepše otrokom prikladne narodne in umetne epične pesmi. Vseh pesmij je 270, in zložilo jih je 70 pesnikov slovenskih. Ker si mladina s tem, da prebira, prepeva in deklamuje dovršene pesniške proizvode, duh vedri in srcé blaži ter se navdušuje za Boga in lepo prirodo njegovo, za domovino in vzvišene vzore človeške; ker je knjiga tudi po zunanji obliki krasno opravljena, po vsebini svoji pa urejena in sestavljena z zdravim ukusom in finim taktom izkušenega šolnika, priporočamo jo kar najiskreneje vsem šolam in rodbinam slovenskim.

Trubarica-Celjanka. *Ig. Orožen* v svoji knjigi: »Das Bisthum und die Diözese Lavant. V. Theil. Das Dekanat Schallthale« 1884 v dodatku na str. 557. govoreč o Pri-